

LAKIALOITE 130/2001 vp

Laki sairausvakuutuslain 76 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Sosiaaliset tulonsiirrot on valtaosin sidottu hintakehitykseen tai osittain myös ansiokehitykseen indeksitarkistuksia koskevilla säännöksillä. Esimerkiksi kansaneläkkeitä tarkistetaan vuosittain kuluttajahintaindeksin muutoksia vastaavasti ja työeläkkeitä tarkistetaan työeläkeindeksillä, jossa osittain otetaan huomioon ansiotason muutokset. Näin estetään tulonsiirtojen reaaliarvon alentuminen sekä otetaan myös josain määrin huomioon yhteiskunnassa tapahtuva yleinen tulojen nousu.

Merkittävä epäkohta on kuitenkin, että eräät sosiaaliturvan vähimmäisetuudet on jätetty indeksitarkistusten ulkopuolelle. Tämä koskee mm. sairausvakuutuslaissa määriteltyä äitiys-, isyys- ja vanhempainrahan vähimmäismäärää (sairausvakuutuslain 22 §). Se koskee myös sitä päivärahaa, jota sairausvakuutuslaissa voidaan myöntää eräin edellytyksin korkeintaan 60 markan suuruisena niille, joilla ei ole päivärahaan muuten oikeuttavia työtuloja (sairausvakuutuslain 18 b §). Vastaavansuuruinen päiväraha voidaan myös eräissä tapauksissa maksaa kuntoutusrahana (kuntoutusrahain 14 §:n 3 mom.).

Hallitus on antanut esityksen (HE 171/2001 vp), jolla hieman korjataan niitä ongelmia, joita sairausvakuutuksen vähimmäispäivärahan pois-taminen vuonna 1996 aiheutti. Vähimmäispäivärahaa, jonka suuruus on 60 markkaa (10,09 euroa), voidaan tietyin edellytyksin maksaa niille, jotka muuten työtulojen puuttuessa jäisivät il-

man päivärahaa. Tähän liittyvästä tuloharkinnasta luovutaan, ja yleensä 55 sairauspäivän jälkeen myös työtuloja vailla oleva saisi 60 markan (10,09 euron) päivärahan. Myös kuntoutusrahalaikiin esitetään samansuuntaisia korjauksia, ja kuntoutusrahan määrä olisi aina vähintään sairausvakuutuslain 18 b §:ssä tarkoitetun päivärahan suuruinen eli vähintään 60 markkaa (10,09 euroa). Ongelmana on kuitenkin nytkin, että tätä vähimmäispäivärahaa ei sidota indeksiin.

Huomattakoon, että ne tulorajat, jotka vaikuttavat ansiosidonnaisen sairauspäivärahan suuruuteen, on sairausvakuutuslaissa sidottu työeläkeindeksiin (sairausvakuutuslain 76 §). Ne, jotka joutuvat vähimmäispäivärahan varaan, ovat yleensä paljon heikommassa asemassa, mutta heille ei ole tällaista indeksisuoja suotu.

Mielestäni sairausvakuutuslaissa määritelty äitiys-, isyys- ja vanhempainrahan vähimmäismäärä sekä "väliinpuotoajille" myönnettävä 60 markan vähimmäispäiväraha olisi sidottava alle 65-vuotiaiden työeläkeindeksiin lisäämällä sairausvakuutuslain 76 §:ään tätä tarkoittava momentti. Lähtökohdaksi indeksikorotuksille tulisi ottaa vuoden 2001 indeksitaso.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

sairausvakuutuslain 76 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain (364/1963) 76 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1500/1995, 350/1996 ja 1133/1997, uusi 3 momentti seuraavasti:

76 §

Edellä lain 18 b §:ssä ja 22 §:ssä määritellyjä päivärahojen euromääriä tarkistetaan kalenterivuosittain sen indeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n 2 mo-

mentin ensimmäisen virkkeen soveltamista varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2002. Lakia sovellettaessa katsotaan lain 18 b §:ssä ja 22 §:ssä määritellyjen euromäärien vastaavan vuoden 2001 indeksitasoa.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 2001

Mikko Kuoppa /vas